รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๒

ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

- สืบเนื่องจากในช่วง วันที่ ๒๐ พฤษภาคม – ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีการรายงานข่าวพบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ในประเทศเกาหลีใต้ และมีการแพร่กระจายของโรค โดย มีผู้ติดเชื้อแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๓๐ ราย และมี ผู้เสียชีวิต ๒ ราย สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ ได้ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดพบว่า ณ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ องค์การอนามัยโลก ได้รายงานอย่างเป็นทางการ พบผู้ป่วยที่ประเทศเกาหลีใต้ จำนวน ๒๕ ราย ซึ่งหนึ่งในนั้นเป็นผู้ที่มีประวัติสัมผัสเชื้อในประเทศเกาหลีใต้ และเดินทางผ่านฮ่องกงไปยังประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ ๑ ราย และมีผู้เสียชีวิต ๒ ราย พบผู้ป่วยเพิ่มเติมจำนวนทั้งสิ้น ๒๔ ราย ซึ่งจากจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นทั้งหมดยังเป็นการติดเชื้อที่เกิดขึ้นในสถานพยาบาล ยังไม่มีหลักฐานชัดเจนที่แสดงถึงการแพร่ระบาดในชุมชน และองค์การอนามัยโลกรายงานข้อมูลเพิ่มเติมว่าพบการติดเชื้อของผู้ป่วยในรุ่นที่ ๓ แล้ว <u>สถานการณ์ในต่างประเทศ</u> ณ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ พบผู้ป่วยยืนยันจำนวน ๑,๑๕๔ ราย เสียชีวิต ๔๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓๔ โดยพบรายงานผู้ป่วยทั้งหมดจาก ๒๕ ประเทศ ในส่วน <u>สถานการณ์ในประเทศไทย</u> ขณะนี้ **ยังไม่พบรายงานผู้ป่วยยืนยันโรคนี้**

คำแนะนำขององค์การอนามัยโลก

- องค์การอนามัยโลก ยังไม่แนะนำให้มีการคัดกรองพิเศษบริเวณทางเข้า-ออกประเทศ และการจำกัดการเดินทางหรือการค้าแต่อย่างใด
- องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศดำเนินการเฝ้าระวังโรคในกลุ่มผู้ป่วยที่ติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลัน (Acute Respiratory Infection) และติดตามรูปแบบความผิดปกติต่างๆ อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีประวัติเดินทางเข้าพื้นที่เสี่ยง
- มาตรการควบคุมการติดเชื้อ มีความสำคัญในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ในผู้ที่ทำการดูแลผู้ป่วย บุคลากรทางการแพทย์ควรปฏิบัติตามหลักการป้องการติดเชื้ออย่างเคร่งครัด

การวิเคราะห์ความเสี่ยง จากศูนย์ข่าวกรองสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่

- การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ ๒๐๑๒ ในประเทศเกาหลีใต้ครั้งนี้ เป็นการระบาดในกลุ่มคนที่มีความเชื่อมโยงกับผู้ป่วยรายแรก (Index case) ประกอบด้วยญาติที่มาดูแลผู้ป่วย ผู้ที่รับการรักษาในหอผู้ป่วยเดียวกับผู้ป่วยรายแรกในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน และบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งเป็นการระบาดแบบ Super Spreader คือผู้ป่วยรายเดียว สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ องค์การอนามัยโลกรายงานว่าขณะนี้เป็นการระบาดในรุ่นที่ ๓ แล้ว โดยพบผู้ป่วยจำนวน ๒ ราย ที่ไม่มีประวัติเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยรายแรก สำหรับความเสี่ยงในการเดินทางไปยังประเทศที่มีการแพร่ระบาดของโรคในขณะนี้ เช่น ประเทศเกาหลีใต้ หรือ ประเทศจีน <u>ยังไม่มีข้อห้ามในการเดินทางไปในประเทศนั้นๆ</u> เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้มีมาตรการ และดำเนินการติดตามเฝ้าระวังผู้ที่สัมผัสโรคให้อยู่ในที่ที่จำกัดแล้ว

สำหรับประเทศไทยมีความเสี่ยง และมีโอกาสที่จะพบการแพร่ระบาดของโรค เนื่องจากประชาชนมีการเดินทางไปมาในประเทศแถบตะวันออกกลาง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่พบการระบาดของโรคอย่างต่อเนื่องในหลายรูปแบบ เช่น เดินทางไปประกอบพิธีทางศาสนา นักท่องเที่ยว และผู้ที่เดินทางไปทำงาน ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเน้นการดำเนินงานในเรื่องของระบบเฝ้าระวังและการคัดกรองผู้ป่วย รวมถึงการควบคุม ป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อ เพื่อให้การป้องกันควบคุมโรคมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น บุคลากรทางการแพทย์ควรปฏิบัติตามหลัก Standard Precautions กับผู้ป่วยทุกรายในระหว่างการปฏิบัติงานตลอดเวลา โดยไม่ต้องคำนึงถึงการวินิจฉัยโรคและในกรณีให้การดูแลผู้ป่วย Probable หรือ Confirmed การติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๒ ให้ใช้การป้องกันแบบ Contact Precautions และการป้องกันดวงตา ตลอดจนใช้การป้องกันแบบ Airborne Precautions เมื่อต้องทำหัตถการที่ทำให้เกิดฝอยละอองในอากาศ (Aerosol Generating Procedures)

- การติดต่อของโรคนี้เป็นการติดต่อที่ง่ายเมื่อเทียบกับโรคติดเชื้อไวรัสอีโบลา แต่การติดต่อและการแพร่ระบาดของโรคนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับโรคไข้หวัดใหญ่แล้ว ยังมีการติดต่อที่ยากกว่า โดยสามารถติดต่อผ่านการแพร่กระจายผ่านละอองฝอยน้ำมูก น้ำลาย จากการไอ จาม ดังนั้นผู้ที่จะเดินทางไปยังประเทศที่มีความเสี่ยง หรือประเทศที่มีการระบาด สามารถที่จะเดินทางไปได้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องยกเลิกแผนการเดินทาง

มาตรการการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข

- **มาตรการการประเมินความเสี่ยง และการป้องกัน**
  - มีการติดตามสถานการณ์ การระบาดในต่างประเทศ และสถานการณ์ในประเทศอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งวิเคราะห์และทำการ ประเมินความเสี่ยง
- **มาตรการการเฝ้าระวัง และคัดกรอง**
  - การเฝ้าระวังคัดกรองผู้เดินทาง ที่ช่องทางเข้าออกประเทศ / การติดตามกลุ่มเสี่ยง
  - การเฝ้าระวังในโรงพยาบาล โดยเน้นการคัดกรองผู้มีประวัติเสี่ยง และการป้องกันการติดเชื้อ และการแพร่กระจายเชื้อ
  - จัดทีมดูแลผู้เดินทางไปประกอบพิธีทางศาสนาในช่วงก่อนเดินทาง ระหว่างเดินทาง และหลังกลับจากเดินทาง
- **มาตรการการวินิจฉัยดูแลรักษา / การส่งต่อ / การตรวจทางห้องปฏิบัติการ**
  - ดำเนินการคัดกรอง และรักษา ตามแนวทางการรักษาของกรมการแพทย์
  - เตรียมพร้อมศักยภาพของโรงพยาบาลในการรองรับผู้ป่วย ทั้งในกรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค
  - เตรียมพร้อมการตรวจทางห้องปฏิบัติการ โดย ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๑๔ เขต ทั่วประเทศ และ โรงพยาบาลศูนย์ในส่วนภูมิภาค สามารถตรวจหาเชื้อ และรายงานผลได้ภายใน ๕-๘ ชม.
- **มาตรการสื่อสารความเสี่ยง**
  - ทำการสื่อสารความเสี่ยง และให้ความรู้ ถึงกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนทั่วไป ผู้เดินทางกลับจากแสวงบุญ ผู้ป่วยสงสัย บุคลากรทางการแพทย์ และญาติ

คำแนะนำสำหรับผู้เดินทาง/นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปประเทศที่มีการระบาดของโรค

จากข้อมูลที่มีในปัจจุบัน พบว่ากลุ่มเสี่ยงที่จะมีอาการป่วยรุนแรง ได้แก่ กลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน โรคปอดเรื้อรัง โรคไตวาย หรือผู้ที่ภูมิต้านทานต่ำ ควรระมัดระวังเป็นพิเศษหากท่านเดินทางเข้าในประเทศที่มีการระบาด และเข้าเยี่ยมชมฟาร์ม หรือสถานที่เก็บผลผลิตทางการเกษตร และหรือในพื้นที่ตลาดที่มีอูฐอยู่ และควรปฏิบัติตน ดังนี้

- หลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยระบบทางเดินหายใจหรือผู้ที่มีอาการไอหรือจาม
- ผู้มีโรคประจำตัวที่เสี่ยงต่อการป่วย อาจพิจารณาสวมหน้ากากป้องกันโรค และเปลี่ยนบ่อยๆ เมื่อเข้าไปในสถานที่ที่มีคนอยู่รวมกันมากๆ
- ควรล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่ โดยเฉพาะเมื่อสัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วยหรือสิ่งแวดล้อมที่ผู้ป่วยสัมผัส
- หลีกเลี่ยงการเข้าไปสัมผัสกับฟาร์มสัตว์หรือสัตว์ป่าต่างๆ หรือดื่มนมสัตว์ โดยเฉพาะอูฐ ซึ่งอาจเป็นแหล่งรังโรคได้
- ถ้ามีอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก เจ็บคอ ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสคลุกคลีกับบุคคลอื่น ควรใช้กระดาษชำระปิดปากและจมูกทุกครั้ง และทิ้งกระดาษชำระที่ใช้แล้วลงในถังขยะ ล้างมือให้สะอาด กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ควรไอหรือจามลงบนเสื้อผ้าบริเวณต้นแขน ไม่ควรจามรดมือและรีบไปพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ท่านสามารถติดตามแนวทาง คำแนะนำ และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นปัจจุบัน ได้ที่สายด่วน กรมควบคุมโรค หมายเลข ๑๔๒๒ หรือเว็บไซต์สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค (http://beid.ddc.moph.go.th)

****